

Europaudvalget 2012
KOM (2012) 0788 endeligt svar på spørgsmål 20
Offentligt

Folketingets Europaudvalg

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 20. januar 2015
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMBBM
Sags nr.: 1500068
Dok nr.: 1627676

Folketingets Europaudvalg har den 22. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 20 vedrørende KOM (2012) 0788 til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Adelsteen (DF)

Spørgsmål nr. 20:

"Kan ministeren bekræfte, at regeringen forud for Kommissionens stævning af Danmark den 13. oktober 2014 (for manglende opfyldelse af forpligtelser efter tobaksvaredirektivet pga. salg af løs snus) ikke har bestridt eller argumenteret mod Kommissionens fortolkning af, at salg af løs snus ikke er lovligt i Danmark. I bekræftende fald bedes ministeren redegøre for baggrunden for dette.

Og kan ministeren oplyse baggrunden for, at ministeren heller ikke efter maj 2014, hvor han har vidst, at han i folketingssamlingen 2014-2015 ville fremsætte lovforslag om forbud af salg af løs snus (SUU alm. del – bilag 132), ikke har oplyst Kommissionen om dette? "

Svar:

1. I perioden 2009-2012 spurgte Kommissionen i forbindelse med to pilotsager til de danske regler om snus. I forbindelse med den sidste af disse sager anmodede regeringen om et møde med henblik på at drøfte sagen. Mødet mellem Kommissionen og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse blev afholdt den 10. maj 2012. Fra dansk side blev der redegjort for de bagvedliggende overvejelser i forbindelse med implementeringen af tobaksvaredirektivet (direktiv 2001/37/EF) i tobaksvarereloven i 2002 (lov nr. 375 af 6. juni 2002). Der blev således redegjort for baggrunden for, at tobaksvarerelovens § 19 ikke forbyder salg af løs snus i Danmark.

Kommissionen indledte med åbningskrivelse af 21. juni 2012 en traktatkrænkelssag mod Danmark under henvisning til, at den danske retstilstand – som tillader markedsføring af løs snus – er i strid med tobaksvaredirektivet.

Kommissionen sendte efterfølgende den 24. oktober 2012 Danmark en begrundet udtalelse (sidste administrative skridt inden Kommissionen kan indlede en retssag mod Danmark ved EU-Domstolen). Kommissionen gentog i den begrundede udtalelse, at Danmark – ved at tillade markedsføring af løs snus – har tilsidesat sine EU-retlige forpligtelser.

Kommissionens henvendelser blev drøftet i Juridisk Specialudvalg, der vurderede, at den danske retstilstand er i strid med tobaksvaredirektivet.

På den baggrund har regeringen i forbindelse med traktatkrænkelssagen, der blev indledt med Kommissionens åbningskrivelse af 21. juni 2012, ikke bestridt Kommissionens fortolkning af, at den danske retstilstand er i strid med tobaksvaredirektivet, jf. notat af 27. august 2012 til Folketingets Europaudvalg vedr. Kommis-

sionens åbningskrivelse og notat af 24. januar 2013 til Folketingets Europaudvalg vedrørende Kommissionens begrundede udtalelse.

For en nærmere gennemgang af Kommissionens argumentation i forbindelse med traktatkrænkelserproceduren og regeringens vurdering heraf henvises til besvarelsen af spørgsmål 290, REU alm. del af 28. februar 2013, der vedlægges.

2. Regeringen fremsatte den 20. marts 2013 et lovforslag (L 189) med henblik på at bringe tobaksvareloven i overensstemmelse med tobaksvaredirektivet. Lovforslaget blev forkastet af et flertal i Folketinget ved 3. behandlingen den 27. juni 2013.

Kommissionen rettede den 12. september 2013 henvendelse til den danske EU-repræsentation i Bruxelles med en forespørgsel om status på behandlingen af ovenstående lovforslag. Regeringen oplyste den 30. september 2013 Kommissionen om fremsættelsen af L 189 og videre om, at lovforslaget, der blev behandlet i Folketinget i overensstemmelse med de danske lovgivningsprocedurer, blev forkastet af Folketinget ved 3. behandlingen den 27. juni 2013.

Den 25. februar 2014 rettede Kommissionen fornyet henvendelse til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse med spørgsmål til status i sagen. I sit svar den 13. marts 2014 oplyste ministeriet bl.a. Kommissionen om, at regeringen vil søge at finde en løsning på spørgsmålet om salg af løs snus i Danmark i forbindelse med implementeringen af det nye tobaksvaredirektiv (direktiv 2014/40/EU).

Kommissionen har den 13. oktober 2014 indgivet stævning ved EU-Domstolen mod Danmark. Kommissionen har nedlagt påstand om, at Danmark – ved at opretholde en retstilstand, hvor salg af løs snus er tilladt i strid med tobaksvaredirektivet – har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til dette direktiv.

Regeringen traf i december 2014 beslutning om at fremsætte et nyt lovforslag med henblik på at fastsætte et dansk forbud mod salg af løs snus.

Regeringen har i sit svarskrift til EU-Domstolen den 19. december 2014 taget bekræftende til genmæle over for Kommissionens påstand, dvs. erklæret sig enig med Kommissionen i, at Danmark har tilsidesat sine EU-retlige forpligtelser i forhold til spørgsmålet om salg af løs snus i Danmark. Regeringen orienterede endvidere om, at der vil blive fremsat et forslag til lov om ændring af tobaksvareloven i indeværende folketingssamling med henblik på at indføre et forbud mod salg af alle former for snus – uanset indpakning – til oral indtagelse. Folketingets Europaudvalg og Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg er orienteret herom ved notat af samme dag.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Brit Borum Madsen

Folketingets Retsudvalg

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 28. februar 2013
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMBBM
Sags nr.: 1211708
Dok nr.: 1135995

Folketingets Retsudvalg har den 27. november 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 290 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Spørgsmål nr. 290:

"Ministeren bedes undersøge og komme med en juridisk vurdering af Europa-Kommissionens påstand om, at snus ikke længere er tilladt i Danmark. Der ønskes bl.a. svar på rigtigheden af påstanden om, at forbuddet mod snus kan ske, også selvom den eneste ændring i det juridiske grundlag fra 92/41/EØF til 2001/37/EF udelukkende er sket via en ændring i præambelen og således ikke i de operative bestemmelser."

Svar:

1. Efter artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/37/EF af 5. juni 2001 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer (herefter tobaksvaredirektivet) skal medlemsstaterne forbyde markedsføring af tobak, som indtages oralt.

I tobaksvaredirektivets artikel 2, nr. 4, defineres "tobak, som indtages oralt" på følgende måde: "[V]arer, der er bestemt til oral indtagelse, med undtagelse af varer bestemt til at ryges eller tygges, og som helt eller delvis består af tobak i form af pulver eller fine partikler eller enhver kombination af disse former – navnlig varer i portionsbreve eller porøse breve eller i en form, der minder om et levnedsmiddel."

Tobaksvaredirektivet, som trådte i kraft den 18. juli 2001, ophævede Rådets direktiv 89/622/EØF af 13. november 1989 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om mærkning af tobaksvarer. Tobaksvaredirektivet fra 1989 indeholdt oprindeligt ikke et forbud mod markedsføring af tobak, som indtages oralt.

Med Rådets direktiv 92/41/EØF af 15. maj 1992 om ændring af direktiv 89/622/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om mærkning af tobaksvarer, blev der imidlertid indsat to bestemmelser i tobaksvaredirektivet fra 1989, som svarer til de ovennævnte bestemmelser i det gældende tobaksvaredirektiv. Det vil sige, at forbuddet mod tobak, der indtages oralt, som blev indført med ændringsdirektivet i 1992 er videreført i det nu gældende direktiv.

Af en præambelbetragtning til ændringsdirektivet i 1992 fremgik det i relation til forbuddet mod markedsføring af tobak, som indtages oralt, at "dette forbud

omfatter dog ikke traditionelle tobaksvarer, som indtages oralt, og som fortsat er undergivet de bestemmelser i direktiv 89/622/EØF, som ændret ved nærværende direktiv, der gælder for røgfri tobaksvarer.”

En sådan præambelbetragtning genfindes ikke indsat i det gældende tobaksvaredirektiv. Der blev ved revisionen af direktivet i 2001 ikke ændret på indholdet af de to bestemmelser vedrørende tobak, der indtages oralt, i direktiv 89/622/EØF - dvs. forbuddet i artikel 8 og definitionen i artikel 2, nr. 4, og begge er videreført uændret i det gældende direktiv.

2. Tobaksvaredirektivet fra 2001 blev implementeret i dansk ret ved lov nr. 375 af 6. juni 2002 om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer (tobaksvareloven). Af § 19 i den gældende tobaksvarelov – lov nr. 1022 af 21. oktober 2008 om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer – fremgår det, at “[s]alg af pulveriseret tobak i form af snus pakket i porøse portionsbreve eller lignende til indlæg i mundhulen ikke er tilladt.” Bestemmelsen indebærer, at markedsføring af snus i portionsbreve er forbudt i Danmark, hvorimod markedsføring af løs snus er tilladt.

3. Kommissionen har med åbningsskrivelse af 21. juni 2012 indledt en traktatkrænkelssag mod Danmark, idet det er Kommissionens opfattelse, at den danske retstilstand – som tillader markedsføring af løs snus – er i strid med tobaksvaredirektivet. Kommissionen har i åbningsskrivelsen bl.a. givet udtryk for, at ovennævnte præambelbetragtning alene henviser til tobaksvarer, der er bestemt til at ryges eller tygges, og at der herudover ikke er undtagelser fra forbuddet mod markedsføring af tobak, som indtages oralt. Præambelbetragtningen retter sig således alene mod de tobaksvarer, der som følge af definitionen af ”tobaksvarer, som indtages oralt” er undtaget fra forbuddet mod markedsføring. Kommissionen anfører i denne forbindelse, at snus er bestemt til indtagelse ved, at det anbringes mellem tandkødet og læben. Idet snus således hverken er bestemt til at ryges eller tygges, har snus efter Kommissionens opfattelse aldrig været omfattet af undtagelsen til forbuddet mod markedsføring. Det vil sige, at forbuddet mod enhver form for snus, der er bestemt til oral indtagelse, efter Kommissionens opfattelse strækker sig tilbage til ændringsdirektivet fra 1992.

Kommissionen har efterfølgende den 24. oktober 2012 sendt Danmark en begrundet udtalelse (sidste administrative skridt inden Kommissionen kan indlede en retssag mod Danmark ved EU-Domstolen). Kommissionen har i den begrundede udtalelse gentaget, at Danmark ved at tillade markedsføring af løs snus i Danmark har tilsidesat sine EU-retlige forpligtelser.

4. Kommissionens henvendelser har været drøftet i Juridisk Specialudvalg, der har vurderet, at den danske retstilstand er i strid med tobaksvaredirektivet.

5. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har gennemgået de sagsakter, som relaterer sig til ændringsdirektivet fra 1992 og det gældende tobaksvaredirektiv. Gennemgangen viser, at løs snus i Danmark er blevet betragtet som en traditionel tobaksvarer, og at det på den baggrund har været opfattelsen, at løs snus ikke var omfattet af direktivet fra 1992, og videre at det har været opfattelsen, at denne retstilstand ikke blev ændret i forbindelse med vedtagelsen i 2001 af det nu gældende direktiv. Forbuddet i den tobaksmærkningsbe-

kendtgørelse, som gjaldt forud for tobaksvareloven fra 2002, mod markedsføring af snus i Danmark omfattede derfor heller ikke løs snus, jf. bekendtgørelse nr. 1213 af 23. december 1992 om mærkning af tobaksvarer, om tjæreindhold i cigaretter samt om forbud mod salg af visse snustobaksvarer.

På baggrund af ovenstående er det imidlertid regeringens vurdering, at tobaksdirektivet ikke er korrekt implementeret i dansk ret. Regeringen har som følge heraf besluttet at fremsætte et lovforslag med henblik på at forbyde markedsføring af løs snus i Danmark og bringe de danske regler i overensstemmelse med EU-retten.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Brit Borum Madsen